

## KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2020/1265

2020 m. rugsėjo 9 d.

**kuriuo Vokietijai leidžiama autorizuoti biocidinius produktus, kuriuos sudaro *in situ* pagamintas azotas, kultūros paveldui apsaugoti**

(pranešta dokumentu Nr. C(2020) 6028)

(Tekstas autentiškas tik vokiečių kalba)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo <sup>(1)</sup>, ypač į jo 55 straipsnio 3 dalį,

pasikonsultavusi su Biocidinių produktų nuolatinio komiteto,

kadangi:

- (1) Reglamento (ES) Nr. 528/2012 I priede nurodytos veikliosios medžiagos, pasižyminčios aplinkai ar žmonių arba gyvūnų sveikatai palankesnėmis savybėmis. Todėl produktai, kurių sudėtyje yra šių veikliųjų medžiagų, gali būti autorizuojami supaprastinta tvarka. Azotas įtrauktas į Reglamento (ES) Nr. 528/2012 I priedą su sąlyga naudoti tik ribotais kiekiais naudojimui paruošiose dujų talpose;
- (2) pagal Reglamento (ES) Nr. 528/2012 86 straipsnį azotas patvirtintas kaip veiklioji medžiaga 18-o tipo biocidiniams produktams (insekticidams) gaminti <sup>(2)</sup>. Biocidiniai produktai, kuriuos sudaro patvirtintas azotas, autorizuojami keliose valstybėse narėse, įskaitant Vokietiją, ir tiekiami dujų balionuose <sup>(3)</sup>;
- (3) azotas taip pat gaminamas *in situ* iš aplinkos oro. *In situ* pagamintas azotas šiuo metu nėra patvirtintas naudoti Sąjungoje ir nėra įtrauktas nei į Reglamento (ES) Nr. 528/2012 I priedą, nei į veikliųjų medžiagų, įtrauktų į Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1062/2014 II priede pateiktą esamų veikliųjų medžiagų biocidiniuose produktuose peržiūros programą, sąrašą <sup>(4)</sup>;
- (4) 2020 m. balandžio 24 d. Vokietija, vadovaudamasi Reglamento (ES) Nr. 528/2012 55 straipsnio 3 dalimi, pateikė Komisijai prašymą leisti taikyti nuo to reglamento 19 straipsnio 1 dalies a punkto nukrypti leidžiančią nuostatą, prašydama leisti jai autorizuoti biocidinius produktus, kuriuos sudaro iš aplinkos oro *in situ* pagamintas azotas, kultūros paveldui apsaugoti (toliau – paraiška);
- (5) žala kultūros paveldui gali daryti įvairūs kenksmingi organizmai – nuo vabzdžių iki mikroorganizmų. Šių organizmų buvimas gali lemti ne tik pačios kultūros vertybės praradimą, bet ir kelti pavojų, kad šie kenksmingi organizmai išplis į kitus šalia esančius objektus. Tinkamai neapdoroti objektai galėtų būti nepataisomai sugadinti, todėl kultūrų rimtas pavojus kultūros paveldui;
- (6) *in situ* pagamintas azotas naudojamas siekiant sukurti kontroliuojamą aplinką su labai maža deguonies koncentracija (deguonies stoka) nuolatinėse arba laikinose sandariose apdorojimo palapinėse arba kameroje kenksmingiems organizmams kultūros paveldo objektuose kontroliuoti. Azotas išskiriamas iš aplinkos oro ir pumpuojamas į apdorojimo palapinę arba kamerą, kur atmosferos azoto kiekis padidėja maždaug iki 99 % ir dėl to beveik visiškai nelieta deguonies. Į apdorojimo vietą pumpuojamo azoto drėgnis nustatomas pagal apdorojamo objekto poreikius. Kenksmingi organizmai negali išgyventi apdorojimo palapinėje arba kameroje sudarytomis sąlygomis;

<sup>(1)</sup> OL L 167, 2012 6 27, p. 1.<sup>(2)</sup> 2009 m. liepos 30 d. Komisijos direktyva 2009/89/EB, iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/8/EB, į jos I priedą įtraukiant veikliąją medžiagą azotą (OL L 199, 2009 7 31, p. 19).<sup>(3)</sup> Autorizuotų produktų sąrašas pateikiamas adresu <https://echa.europa.eu/fr/information-on-chemicals/biocidal-products>.<sup>(4)</sup> 2014 m. rugpjūčio 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1062/2014 dėl visų esamų veikliųjų medžiagų, kurių yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 528/2012 nurodytuose biocidiniuose produktuose, sisteminio tyrimo darbo programos (OL L 294, 2014 10 10, p. 1).

- (7) remiantis Vokietijos pateikta informacija, *in situ* pagaminto azoto naudojimas yra bene vienintelis veiksmingas kenksmingų organizmų kontrolės metodas, kurį galima naudoti visų rūšių medžiagoms ir medžiagų deriniams, aptinkamiems kultūros įstaigose, nedarant jiems poveikio;
- (8) deguonies stokos arba modifikuotos ar kontroliuojamos atmosferos metodas yra nurodytas standarte EN 16790: 2016 „Kultūros paveldo išsaugojimas. Integruota kenkėjų kontrolė kultūros paveldui apsaugoti“, o azotas šiame standarte apibūdinamas kaip dažniausiai naudojamas deguonies stokos sąlygoms sukurti;
- (9) esama kitų kenksmingų organizmų kontrolės metodų, pvz., apdorojimas žema temperatūra, terminis apdorojimas, apdorojimas šiltu oru kontroliuojamo drėgnio aplinkoje. Be to, šiuo tikslu gali būti naudojamos kitos veikliosios medžiagos. Tačiau, Vokietijos teigimu, visi šie metodai yra riboti – gali būti taikomi tik tam tikroms medžiagoms;
- (10) kaip nurodyta paraiškoje, apdorojant biocidiniais produktais, kuriuose yra kitų veikliųjų medžiagų, lieka likučių ant apdorotų objektų, kurie gali palaipsniui patekti į aplinką ir kelti pavojų žmonių sveikatai. Tai ypač svarbu muziejuose eksponuojamiems kultūros objektams ir dokumentams, su kuriais galima susipažinti archyvuose ir bibliotekose;
- (11) remiantis Vokietijos pateiktos paraiškos informacija, terminio šoko procesai (užšaldymas arba terminis apdorojimas) daro nepageidaujamą poveikį kelioms medžiagoms. Temperatūros padidėjimas arba sumažėjimas gali padaryti nepataisomą žalą kultūros paveldo objektams;
- (12) remiantis paraiškoje pateikta informacija, azoto balionų naudojimas nėra tinkama alternatyva kultūros įstaigoms, nes jis turi praktinių trūkumų. Dėl riboto kiekio balionuose juos reikia dažnai transportuoti ir įrengti atskirą saugyklą. Be to, dėl reikiamo skaičiaus balionų svorio gali būti viršytas kai kurių istorinių muziejų pastatų grindų apkrovos pajėgumas. Naudojant azoto balionus, apdorojimo vietoje neįmanoma kontroliuoti santykinio drėgnio, kuris reikalingas kai kurioms medžiagoms apdoroti;
- (13) reikalaujant, kad kultūros įstaigos naudotų kelis metodus kenksmingiems organizmams kontroliuoti (kiekvienas iš jų tinkamas konkrečioms medžiagoms ir objektams), užuot naudojus vieną jau naudojamą ir visoms medžiagoms tinkamą metodą, kultūros įstaigos patirtų papildomų išlaidų ir joms būtų sudėtingiau pasiekti integruotosios kenkėjų kontrolės tikslą nustoti naudoti pavojingesnes veikliąsias medžiagas;
- (14) dėl galimos leidžiančios nukrypti nuostatos pagal Reglamento (ES) Nr. 528/2012 55 straipsnio 3 dalį dėl *in situ* gaminamo azoto 2019 m. diskutuota keliuose Komisijos ekspertų grupės, sudarytos iš biocidinių produktų klausimais kompetentingų institucijų atstovų, posėdžiuose <sup>(i)</sup>;
- (15) be to, gavusi pirmą analogišką paraišką dėl nukrypti leidžiančios nuostatos dėl produktų, kuriuos sudaro Austrijoje *in situ* pagamintas azotas, Komisija paprašė Europos cheminių medžiagų agentūros dėl šios paraiškos surengti ir pastaroji surengė viešas konsultacijas, per kurias visi suinteresuotieji subjektai galėjo pareikšti savo nuomonę. Didžiojoje daugumoje iš 1 487 gautų pastabų išreikštas pritarimas nukrypti leidžiančiai nuostatai. Daugelis respondentų nurodė, kad alternatyvūs metodai turi trūkumų: terminis apdorojimas gali pakenkti tam tikroms medžiagoms; naudojant kitas veikliąsias medžiagas, ant artefaktų lieka nuodingų liekanų, kurios palaipsniui patenka į aplinką; naudojant azoto balionus, apdorojimo vietoje neįmanoma kontroliuoti santykinio drėgnio, kuris reikalingas kai kurioms medžiagoms apdoroti;
- (16) dvi muziejams ir kultūros paveldo vietovėms atstovaujančios tarptautinės organizacijos – Tarptautinė muziejų taryba ir Tarptautinė paminklų ir vietovių taryba – pareiškė ketinančios pateikti paraišką dėl *in situ* pagaminto azoto įtraukimo į Reglamento (ES) Nr. 528/2012 I priedą, o tai leistų valstybėms narėms autorizuoti produktus, kuriuos sudaro *in situ* pagamintas azotas, ir nereikėtų taikyti nukrypti leidžiančios nuostatos pagal to reglamento 55 straipsnio 3 dalį. Tačiau įvertinti tokią paraišką, įtraukti medžiagą į Reglamento (ES) Nr. 528/2012 I priedą ir gauti produkto autorizacijos liudijimus užtruks;
- (17) iš paraiškos matyti, kad šiuo metu Vokietijoje nėra tinkamų alternatyvų, nes visi šiuo metu prieinami alternatyvūs metodai turi trūkumų, nes netinka visoms medžiagoms apdoroti arba kelia praktinių sunkumų;

<sup>(i)</sup> 83-as, 84-as, 85-as ir 86-as Komisijos ekspertų grupės, kurią sudaro už Reglamento (ES) Nr. 528/2012 įgyvendinimą atsakingų kompetentingų valstybių narių institucijų atstovai, posėdžiai, vykę atitinkamai 2019 m. gegužės mėn., 2019 m. liepos mėn., 2019 m. rugsėjo mėn. ir 2019 m. lapkričio mėn. Posėdžių protokolai pateikiami čia [https://ec.europa.eu/health/biocides/events\\_en#anchor0](https://ec.europa.eu/health/biocides/events_en#anchor0).

- (18) remiantis visais šiais argumentais, galima daryti išvadą, kad *in situ* pagamintas azotas yra būtinas Vokietijos kultūros paveldui apsaugoti ir kad nėra tinkamų alternatyvų. Todėl Vokietijai turėtų būti leista, siekiant apsaugoti kultūros paveldą, tiekti rinkai ir naudoti biocidinius produktus, kuriuos sudaro *in situ* pagamintas azotas;
- (19) galimam *in situ* pagaminto azoto įtraukimui į Reglamento (ES) Nr. 528/2012 I priedą ir vėlesniam valstybių narių autorizavimui naudoti produktus, sudarytus iš *in situ* pagaminto azoto, reikia laiko. Todėl tikslinga leisti taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą tokiam laikotarpiui, per kurį būtų galima užbaigti susijusias procedūras,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

*1 straipsnis*

Vokietija gali autorizuoti biocidinių produktų, kuriuos sudaro *in situ* pagamintas azotas, pateikimą rinkai ir naudojimą kultūros paveldui apsaugoti iki 2024 m. gruodžio 31 d.

*2 straipsnis*

Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai.

Priimta Briuselyje 2020 m. rugsėjo 9 d.

*Komisijos vardu*  
Stella KYRIAKIDES  
*Komisijos narė*

---